

คู่มือการปฏิบัติงาน
การบริหารสำนักงาน

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ชื่อหน่วยงาน ที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา	๑
ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ	๔
ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์	๕
แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงาน	๖
ข้อมูล บุคลากร และเจ้าหน้าที่ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม	๗
การบริหารสำนักงาน	๘
ขั้นตอนการบริหารงานสำนักงาน (Office Management)	๑๗

ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน

ชื่อหน่วยงาน

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ที่ตั้ง

ที่ตั้ง

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

เลขที่ ๓๙๘ หมู่ ๙ ถนนสวรรควิถี

ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์

จังหวัดนครสวรรค์

โทรศัพท์

๐-๕๖๒๑-๙๑๐๐ – ๒๙ ต่อ ๑๑๓๕ / ๐๘-๒๑๓๕-๒๕๕๕

โฮมเพจ

<http://ac.nsr.ac.th/>

อีเมลล์

artculture_nsr@gmail.com

ประวัติความเป็นมา

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เป็นหน่วยงาน ตามโครงสร้างการบริหารงานของ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีประวัติความเป็นมา ดังนี้

พ.ศ.๒๕๐๑ กระทรวงวัฒนธรรมและสภาวัฒนธรรมอุยกุบลอง กองวัฒนธรรมโอนไปสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๑๕ กองวัฒนธรรมได้โอนไปสังกัดกรมการศาสนา กรมการศาสนาจึงได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้แก่สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่ดำเนินกิจกรรมด้านวัฒนธรรมไทย ในนามหน่วยประเคราะห์ศูนย์ชุมชนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ซึ่งวิทยาลัยครูนครสวรรค์ได้รับงบประมาณส่วนนี้ด้วย และได้ตั้งคณะกรรมการหน่วยประเคราะห์ศูนย์ชุมชนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย วิทยาลัยครูนครสวรรค์ขึ้น มีอธิการวิทยาลัยครูนครสวรรค์เป็นประธาน ดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๐ เป็นต้นมา ปรากฏความตามคำนำหนังสือรายงานกิจกรรมของหน่วยประเคราะห์ฯ ๒๕๒๐ ว่า

“หน่วยประเคราะห์ศูนย์ชุมชนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ได้รับเงินอุดหนุนจากกองวัฒนธรรม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำโครงการต่าง ๆ ขึ้นเพื่อศึกษาค้นคว้า ส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมของชาติ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีประจำท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดใกล้เคียง เป็นการรักษาศิลปวัฒนธรรมอันเป็นมรดกที่มีค่าของไทยไว้ให้สืบทอดถึงอนุชนรุ่นหลังต่อไป”

พ.ศ.๒๕๒๒ พระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มีฐานะเทียบเท่ากรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ส่งผลให้มีคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ศูนย์วัฒนธรรมและศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้านแห่งชาติเกิดขึ้น

พ.ศ.๒๕๒๓ มีการประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรม ออกตามพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ๒๕๒๒ หน่วยประเคราะห์ศูนย์ชุมชน ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย วิทยาลัยครูนครสวรรค์จึงเปลี่ยนเป็นศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

พ.ศ.๒๕๒๔ ได้มีการเปลี่ยนชื่อจากเดิม ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ เป็นศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

พ.ศ.๒๕๒๗ มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๒๗ ในประกาศฉบับนี้ กำหนดให้มีการแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครูชัดเจนขึ้น ซึ่งประกอบด้วย คณะวิชา ศูนย์ และสำนัก มีฐานะเทียบเท่ากัน ได้แก่ สำนักกิจการนักศึกษา สำนักวางแผนและพัฒนา ศูนย์วิจัยและบริการ และศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

เนื่องจากในมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. วิทยาลัยครู ๒๕๑๖ ได้กำหนดบทบาทและภาระหน้าที่ของวิทยาลัยครูไว้ว่า “วิทยาลัยครูมีหน้าที่สอน และผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะครู ทำนุบำรุงวัฒนธรรม และให้บริการวิชาการแก่สังคม” ดังนั้น ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม จังหวัดนครสวรรค์ (หรือศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วิทยาลัยครูนครสวรรค์) จึงได้ปฏิบัติหน้าที่ให้ครอบคลุมตามภาระงานดังกล่าว

พ.ศ.๒๕๓๔ ได้มีการเปลี่ยนชื่อเรียกตำแหน่งของผู้บริหารในระดับศูนย์จากคำว่า “หัวหน้าศูนย์” เป็น “ผู้อำนวยการศูนย์”

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อ “วิทยาลัยครู” เป็น “สถาบันราชภัฏ” เพื่อให้สอดคล้องกับภาระงานที่ขยายตัวกว้างขึ้น และมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ.๒๕๓๘ วิทยาลัยครูนครสวรรค์ จึงได้รับการยกฐานะเป็น “สถาบันราชภัฏนครสวรรค์”

พ.ศ.๒๕๔๒ ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงานของสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ.๒๕๓๘ “ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม” จึงเปลี่ยนเป็น “สำนักศิลปวัฒนธรรม” และเรียกตำแหน่งผู้บริหารว่า “ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม”

พ.ศ.๒๕๔๘ เปลี่ยนชื่อเรียกจาก “สำนักศิลปวัฒนธรรม” เป็น “สำนักศิลปะและวัฒนธรรม” ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พ.ศ.๒๕๔๘

ปัจจุบัน สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติจำแนกตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ดังนี้

๑. ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็น “สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์” ได้รับความจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน และงบเงินบำรุงการศึกษา แผนงาน ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีภาระงานหลัก ๕ กิจกรรม ได้แก่ งานพัฒนาบุคลากร งานอนุรักษ์ส่งเสริมเผยแพร่และนิทรรศการทางวัฒนธรรม งานศึกษาค้นคว้าและวิจัยงานทางด้านวัฒนธรรม ส่งเสริมงานประเพณีท้องถิ่น จัดดำเนินการหอวัฒนธรรม

๒. ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็น “ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด” ได้รับความจัดสรรงบประมาณแผ่นดินจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) แผนงานส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม โดยจัดสรรผ่านสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ประมาณปีละ ๒๐,๐๐๐ บาท โดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นผู้กำหนดภาระงาน และ กิจกรรมให้เป็นรายปี

๓. ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็น “หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์” ได้รับความจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน จัดสรรโดยสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีภาระงานทั้งสิ้น ๔ แผนงาน ได้แก่

แผนงานที่ ๑ : การจัดตั้งหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมท้องถิ่น

แผนงานที่ ๒ : การประกาศเขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

แผนงานที่ ๓ : การอบรมสัมมนา เผยแพร่ความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

แผนงานที่ ๔ : การจัดตั้งศูนย์รวบรวมข้อมูลเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและแหล่งชุมชนโบราณ

หอวัฒนธรรม จังหวัดนครสวรรค์

จังหวัดนครสวรรค์มีบทบาทและความสำคัญ ทั้งในฐานะที่เป็นแหล่งชุมชนโบราณแหล่งวัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้าน แหล่งศิลปหัตถกรรม และแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ แต่ยังคงขาดศูนย์กลางที่จะประชาสัมพันธ์ เรื่องราวและบอกเล่าถึงความสำคัญเหล่านั้นให้เป็นที่แพร่หลายแม้แต่ชาวจังหวัดนครสวรรค์เองให้ได้รับรู้ ด้วยเหตุนี้ คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์จึงมีมติให้จัดตั้งหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ขึ้นในบริเวณเนื้อที่ ประมาณ ๕ ไร่ ด้านหน้าสถาบันราชภัฏนครสวรรค์โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งสามารถให้บริการการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เรื่องราวของจังหวัดนครสวรรค์ ในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดีอันจะเป็นการอนุรักษ์และเผยแพร่เรื่องราวของท้องถิ่น

๒. เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดนครสวรรค์ ทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ

๓. เพื่อเป็นสถานที่จัดแสดงนิทรรศการ การแสดงและกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรม ซึ่งนอกจากจะเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นแล้วยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์อีกแห่งหนึ่งด้วย สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ในขณะนั้น ได้รับงบประมาณ ๘ ล้านบาท จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อจัดสร้างหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อเป็นอาคารเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕ รอบ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕ อาคารนี้จึงเป็นศูนย์รวมจิตใจของพสกนิกรชาวนครสวรรค์ด้วย พร้อมกันนี้ได้ขอพระราชทานกราบบังคมทูลอัญเชิญเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ และทอดพระเนตรการจัดนิทรรศการพัฒนาการ ของวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ในวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๓๕ หอวัฒนธรรมประกอบด้วยห้องต่างๆ ดังนี้

๑. ห้องโสตฯ ใช้จัดนิทรรศการด้านศิลปวัฒนธรรมระยะยาวหมุนเวียนไปตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ในรูปของศิลปวัตถุ ชิ้นส่วนโบราณสถาน เครื่องมือเครื่องใช้สมัยโบราณ ฯลฯ ทั้งที่พบในจังหวัดนครสวรรค์และส่วนอื่นๆ ของประเทศไทย

๒. ห้องนิมมานนรดี ใช้จัดนิทรรศการชั่วคราวเป็นระยะๆ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมต่างๆ และด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครสวรรค์

๓. ห้องประชุมบุญชู โรจนเสถียร ใช้สำหรับจัดการแสดงการละเล่นพื้นบ้านฉายสไลด์ทางด้านศิลปวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว ตลอดจนการประกวดกิจกรรม ด้านศิลปวัฒนธรรมและการอบรมสัมมนา

๔. ห้องศูนย์ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับให้บริการการศึกษา ค้นคว้า วิจัยเรื่องราว ของจังหวัดนครสวรรค์ ในด้านต่างๆ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันในรูปของ เอกสารตำรา งานวิจัย สมุดข่อย ใบลาน จดหมายเหตุ แผนที่ ภาพถ่าย สไลด์ เทปบันทึกเสียง และวีดีโอเทป

๕. ห้องดุสิตา เป็นห้องที่ใช้เป็นที่ประทับของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินประกอบพิธีเปิดหอวัฒนธรรม

ส่วนภายนอกอาคารประกอบด้วย ลานแสดงกลางแจ้งทางด้านหน้าของอาคารสำหรับจัดกิจกรรมหรือมหรหรรพ์ต่างๆ ทางด้านวัฒนธรรม เช่น การแสดงดนตรี การละเล่นพื้นบ้าน เป็นต้น

ปรัชญา

อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา และเผยแพร่ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชุมชนต้นแม่น้ำเจ้าพระยา

วิสัยทัศน์

เป็นหน่วยงานในการแสวงหาและพัฒนาองค์ความรู้ทางวัฒนธรรมอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้มาซึ่งอัตลักษณ์ และนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

๑. บริการวิชาการที่ตอบสนองความต้องการแก้ท้องถิ่นและสังคมด้านศิลปะและวัฒนธรรม
๒. ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาเทคโนโลยีทางวัฒนธรรม
๓. สืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และฟื้นฟู อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์
๔. พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. ให้บริการวิชาการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพแก้ท้องถิ่นและสังคม
๒. อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๓. สืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และฟื้นฟู อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ให้มีความเหมาะสม
๔. กำหนดแนวทางการบริหารจัดการที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน โปร่งใส ด้วยหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

๑. หน่วยงานและบุคคลภายนอกได้รับการบริการวิชาการทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสังคม
๒. มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อการเรียนรู้ และสร้างสรรค์
๓. มีการสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ ได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ให้มีความเหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพ
๔. มีระบบบริหารจัดการที่ดีมีคุณภาพได้มาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ยึดหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์

๑. หน่วยงานและบุคคลภายนอกได้รับการบริการวิชาการทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสังคม
  - ๑.๑ มีโครงการบริการวิชาการที่มีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและสังคม
  - ๑.๒ จัดบริการวิชาการโดยร่วมมือกับหน่วยงานภายในหรือภายนอก
  - ๑.๓ รวบรวมองค์ความรู้จากการบริการวิชาการเพื่อจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลความรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรม

๒. มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อการเรียนรู้ และสร้างสรรค์

๒.๑ จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง อาทิ

- กิจกรรมวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- อนุรักษ์การพูด เขียนและใช้ ภาษาไทยให้ถูกต้อง
- อนุรักษ์การใช้เลขไทยในทุกโอกาส
- อนุรักษ์การสวมใส่ชุดผ้าพื้นเมืองสัปดาห์ละ ๑ วัน

๒.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนา นักศึกษา ที่เน้นคุณธรรม จริยธรรม นำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมชีวิตของนักศึกษา

๒.๓ สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอกในการดำเนินงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม

๒.๔ พัฒนาระบบฐานข้อมูลทางวัฒนธรรมให้มีความทันสมัยสามารถเผยแพร่ในระดับชาติ และนานาชาติ

๒.๕ ส่งเสริมให้หอวัฒนธรรม จังหวัดนครสวรรค์ เป็นแหล่งเรียนรู้ และศูนย์กลางข้อมูลด้านศิลปะและวัฒนธรรม

๓. มีการสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และศิลปกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ ได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ให้มีความเหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพ

๓.๑ ส่งเสริมการเรียนรู้ตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)

๓.๒ ส่งเสริมโครงการในการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และศิลปกรรมท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์

๔. มีระบบบริหารจัดการที่ดีมีคุณภาพได้มาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ยอดหลักธรรมาภิบาล

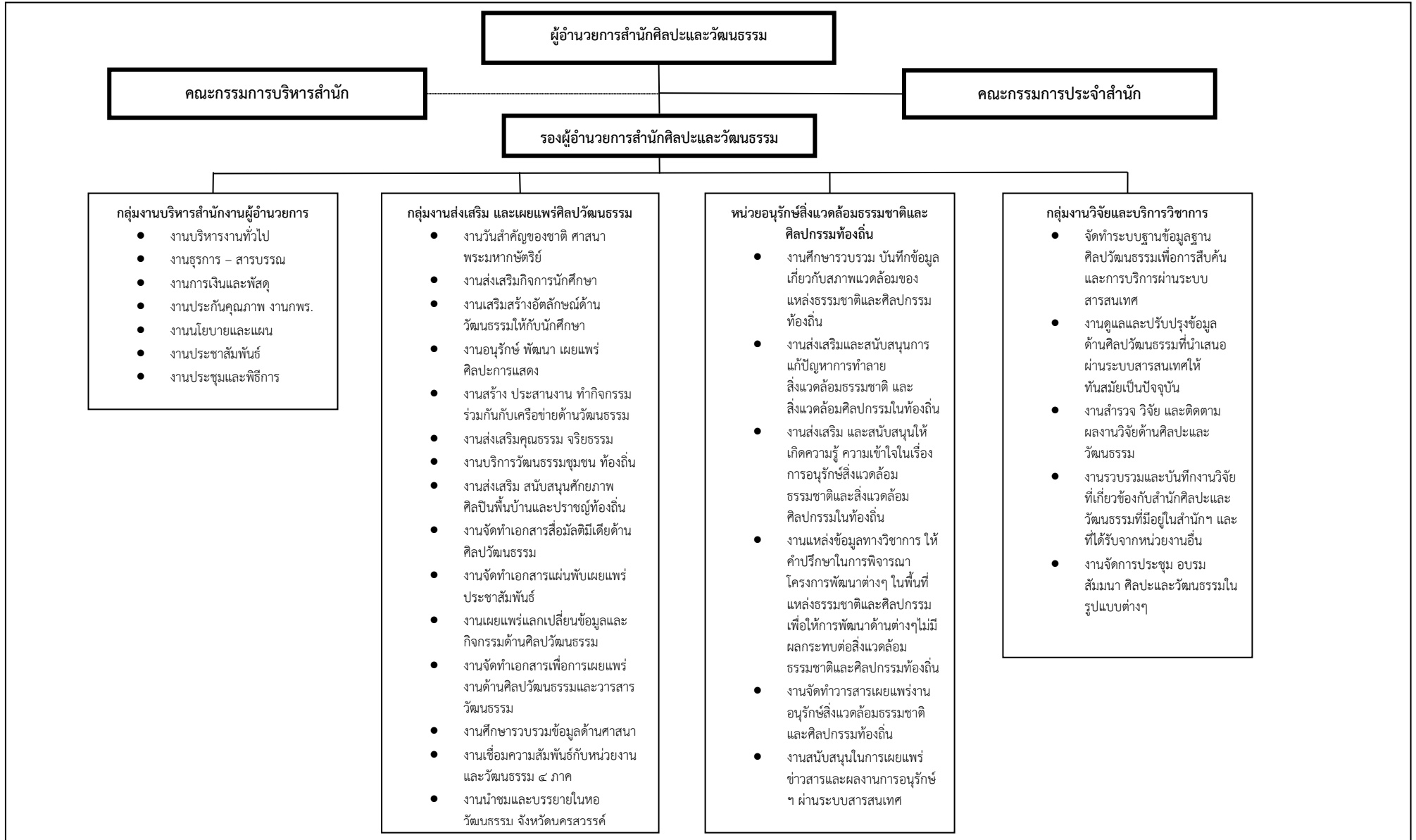
๔.๑ สร้างระบบบริหารการจัดการที่ดี

๔.๒ ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้และนวัตกรรมใหม่ที่เอื้อประโยชน์ต่อการทำงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้บริการวิชาการที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นและสังคมในด้านศิลปะและวัฒนธรรม
๒. เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ส่งเสริมและเผยแพร่การดำเนินงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม และภูมิปัญญาชาวบ้าน
๓. เพื่อสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมในท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์
๔. เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงาน สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ข้อมูล บุคลากร และเจ้าหน้าที่ สำนักศิลปะและวัฒนธรรม

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มีผู้บริหารทั้งสิ้น ๕ คน หัวหน้างาน ๓ คน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ๖ คน รวมทั้งสิ้น ๑๔ คน โดยจำแนกได้ดังนี้

๑. อาจารย์ ข้าราชการ (สายวิชาการ)	๔	คน
๒. พนักงานมหาวิทยาลัย (สายวิชาการ)	๓	คน
๓. ข้าราชการ (สายสนับสนุน)	๑	คน
๔. พนักงานมหาวิทยาลัย (สายสนับสนุน)	๔	คน
๕. พนักงานราชการ (สายสนับสนุน)	๑	คน
๖. ลูกจ้างชั่วคราว (สายสนับสนุน)	๑	คน

บุคลากรในสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

คณะกรรมการบริหาร

๑. รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง	ผู้อำนวยการ
๒. อาจารย์พงษ์ศักดิ์ ศิริโสม	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร
๓. ผศ.ดร.สุภาวรรณ วงศ์คำจันทร์	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
๔. อาจารย์อนุสรณ์ สินสะอาด	รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา
๕. นางสาวชญกร สาทประสิทธิ์	หัวหน้าสำนักงานผู้อำนวยการ

หัวหน้ากลุ่มงานสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

๑. อาจารย์ทัศนีย์พร วิศาลสุวรรณกร	หัวหน้ากลุ่มงานบริหารสำนักงานผู้อำนวยการ
๒. ดร.รุ่งรัตติกาล ม่วงไหม	หัวหน้ากลุ่มงานวิจัยและบริการวิชาการ
๓. อาจารย์พัทธดนย์ สนธิรักษ์	หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปะและ วัฒนธรรม
๔. อาจารย์อนุสรณ์ สินสะอาด	หัวหน้าหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ ศิลปกรรม ท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์

เจ้าหน้าที่ประจำสำนักศิลปะและวัฒนธรรม

๑. นายปริญญา จันเจริญ	นักวิชาการศึกษา
๒. นางสาวศุภรสวรรค์ รอเพชร	นักวิชาการศึกษา
๓. นางช่อลัดดา คันธชิต	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๔. นางสาวศิรินุช ครุฑทกะ	นักวิจัย
๕. นางสาวธนัชพร ต้วงสุวรรณ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๖. นางศุภลักษณ์ ใจเยี่ยม	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

การบริหารสำนักงาน

สำนักงาน (Office) คือสถานที่ที่ใช้สำหรับปฏิบัติงานในด้านเอกสาร หนังสือหรือข้อมูลข่าวสาร จัดเป็นศูนย์รวมของการบริหารงานด้านต่างๆ เช่นงานสารบรรณ งานบัญชี บทบาทหน้าที่หลักของสำนักงานคือการให้บริการแก่หน่วยงานอื่น ทุกองค์กรมีความจำเป็นที่จะต้องมียังสำนักงานเพื่ออำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ แก่บุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กร

คือที่สำหรับบริหารงาน เป็นที่จัดการเกี่ยวกับเอกสาร ที่ซึ่งพนักงานทำงาน เป็นที่ซึ่งมีกิจกรรมการโต้ตอบด้านเอกสารและการเก็บเอกสาร เป็นสถานที่ที่ทำงานซึ่งมีรูปแบบที่แน่นอน เป็นที่ที่เกี่ยวกับบัญชี การสั่งงาน การจ่ายค่าแรงคนงาน ตลอดจนการทำให้บริษัทดำเนินงานได้ นอกจากนี้สำนักงานยังทำหน้าที่เฉพาะอย่าง เช่นถ้าเป็นสำนักงานในโรงงานก็จะทำกิจกรรมเกี่ยวกับการวางแผนด้านการผลิตและการควบคุมการผลิต ถ้าเป็นสำนักงานซึ่งทำเกี่ยวกับคลังสินค้าก็จะมีกิจกรรมในการเก็บและจัดหาสินค้าใหม่ๆ ถ้าเป็นสำนักงานเกี่ยวกับการควบคุมด้านการขั้บรณก็จะทำหน้าที่เกี่ยวกับการลงบันทึกประจำวันด้านการนำรถเข้าออกจากสำนักงาน งานบางประเภทอาจไม่มีสถานที่แน่นอน ดังนั้นสำนักงานเราควรมองไปถึงงานที่ทำในหน้าที่หรือมองไปที่กิจกรรมด้วย อย่ามองเพียงสถานที่เท่านั้น เช่นผู้บริหารที่มีการเดินทางบ่อยๆ อาจมีการนำเครื่องใช้สำนักงานอัตโนมัติ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ Notebook โทรศัพท์มือถือติดตัวในขณะที่เดินทางเพื่อการติดต่อ ดำเนินการต่างๆ

หน้าที่ของสำนักงาน

แบ่งได้เป็นหน้าที่หลักได้ ๓ ประการคือ

๑. **การติดต่อสื่อสาร (Communication)** มีหน้าที่ในการติดต่อสื่อสารเพื่อทำให้องค์กรสามารถดำเนินธุรกิจไปได้ทั้งการติดต่อกับธุรกิจทั้งภายในและภายนอกองค์กร การติดต่อจะรวมถึงการรับและการส่งข้อมูลข่าวสารทุกชนิด ในทุกรูปแบบเช่น จดหมาย โทรศัพท์ การนำเสนอใบแจ้งราคา เงื่อนไขที่จะขายสินค้า ใบส่งของ บันทึกช่วยความจำ บัตรเวลา หรือสื่ออื่นๆ ซึ่งใช้สำหรับวัตถุประสงค์ต่างๆ การสื่อสารจะมีในทุกหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นการบัญชี การตลาด ด้านการผลิต และอื่นๆ ดังนั้นหน้าที่ของสำนักงานคือการจัดการด้านการติดต่อสื่อสาร นอกจากนี้สำนักงานควรจัดบริการข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นสำหรับการจัดการเพื่อให้ทำหน้าที่ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการวางแผน การกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ
๒. **การบันทึกข้อมูล (Record)** เป็นหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการทำบันทึกข้อมูลข่าวสารอย่างง่ายๆ แต่ส่วนใหญ่แล้วข้อมูลข่าวสารจะต้องมีการจัดทำสำหรับใช้ในองค์กร บางครั้งข้อมูลเริ่มต้นจำเป็นต้องทำบันทึกแยกประเภทและทำการวิเคราะห์ เพื่อจะได้ใช้ให้เป็นประโยชน์ในหลายๆ ด้าน ข้อมูลเกี่ยวกับใบส่งของซึ่งได้รับมาจากผู้ส่งวัตถุดิบ การส่งและการซื้อโดยจะต้องลงบันทึกประจำวัน กรณีที่ส่งไปรษณีย์สุ่มแผนกบัญชีของผู้ซื้อจะจัดยอดเงินในการซื้อสินค้าในแต่ละเดือนหรืออาจส่งไปยังผู้ขายวัตถุดิบแต่ละราย ข้อมูลเกี่ยวกับโกดังสินค้าก็จะถูกนำมาจากข้อมูลเดียวกัน ดังนั้นผู้ดูแลโกดังสินค้าและผู้ควบคุมดูแลโกดังสินค้าที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีการจัดเตรียมข้อมูลเช่นเดียวกันและวิเคราะห์ในทางอื่นๆ ด้วย เพื่อเป็นประโยชน์ในด้านสมรรถนะของบริษัทเกี่ยวกับแผนกจัดซื้อ
๓. **ความปลอดภัยของสินทรัพย์ขององค์กร (Security of assets)** สินทรัพย์ขององค์กรสามารถรักษาให้ปลอดภัยได้ ๒ วิธีคือ
  - ๓.๑ ความปลอดภัยทางด้านกายภาพ ให้สินทรัพย์อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี
  - ๓.๒ การเก็บในลักษณะเป็นเอกสารสำคัญ เพื่อป้องกันไม่ให้อายุหายหรือไม่ให้เกิดทุจริตขึ้นได้
 หน้าที่ของสำนักงานจะต้องมีความรับผิดชอบทั้ง ๒ กรณี สินทรัพย์จำนวนมากจะอยู่ในความดูแล

ของสำนักงานโดยตรง เช่นเงินสด เอกสารสำคัญ สัญญา เชื้อและเครื่องใช้สำนักงาน ตลอดจนอุปกรณ์สำนักงานทุกชนิดถือเป็นหน้าที่ของสำนักงานที่จะต้องทำให้แน่ใจว่าสินทรัพย์เหล่านี้จะมีความปลอดภัยทางด้านกายภาพหรือมีความปลอดภัยเมื่อนำมาใช้งาน นอกจากนี้ควรมีห้องเก็บที่แข็งแรงปลอดภัย โดยสินทรัพย์เหล่านี้จะถูกต้องตามกฎหมาย

สินทรัพย์อื่นๆ ซึ่งไม่ได้อยู่ภายในความดูแลของพนักงานโดยตรงสามารถรักษาความปลอดภัยได้โดยใช้ระบบต่างๆ ในสำนักงาน ตัวอย่างเช่นจะต้องมีระบบการลงบัญชี ระบบการเก็บรักษา และการลงทะเบียนเอกสารสำคัญเพื่อควบคุมการเคลื่อนไหวของสินค้า ระบบการควบคุมสต็อกสินค้าสำหรับรายการสินค้า นโยบายการตรวจเช็คและการตรวจสอบภายในเป็นประจำ เป็นหน้าที่ของสำนักงานที่จะรักษาความปลอดภัยเพื่อป้องกันสินทรัพย์สูญหายจากการยกยอกและการโจรกรรม

การบริหารงานสำนักงาน (Office Management)

คือเทคนิคที่ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยต่างๆ ได้แก่คน อุปกรณ์ เครื่องมือ วัสดุ ทุน ตลาด ระบบงาน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้สามารถกำหนดขั้นตอนต่างๆ ในการบริหารงาน

Henri Fayol ได้สรุปส่วนประกอบของการจัดการสำนักงานประกอบด้วยขั้นตอน ๕ ขั้นตอนคือ

๑. การวางแผน (Planning)
๒. การจัดองค์กร (Organizing)
๓. การจัดบุคคลเข้าทำงาน (Staffing)
๔. การอำนวยการหรือการสั่งการ (Directing)
๕. การควบคุม (Controlling)

๑. การวางแผน (Planning) คือหน้าที่ของการจัดการอย่างหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมายและการกำหนดกลยุทธ์สำหรับการปฏิบัติงานขององค์กรในอนาคตและการตัดสินใจในงาน รวมทั้งทรัพยากรที่ใช้ประโยชน์ตามความต้องการเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ การวางแผนสำนักงานจึงเป็นการเตรียมงานและเตรียมการปฏิบัติงานสำนักงานไว้ล่วงหน้าว่างานสำนักงานอะไรบ้างที่จะต้องมีการปฏิบัติและจะต้องปฏิบัติเช่นไร ซึ่งจะต้องมีการคิด วิเคราะห์ ออกแบบ และการคาดคะเน คณะกรรมการบริหารจะทำหน้าที่ในการวางแผนนโยบายและเป้าหมายขององค์กร การทำงานให้สำเร็จจะต้องมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเพื่อให้เกิดการกระทำตามแผนที่กำหนดไว้ โดยจะต้องมีการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้การวางแผนจะต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานจากเหตุการณ์ในอดีตและการประเมินแนวโน้มในอนาคตของเหตุการณ์เหล่านั้นด้วย

ลักษณะของการวางแผนงานสำนักงาน ประกอบด้วยการเตรียมงานต่อไปนี้ วางแผนกิจกรรมต่างๆ ในระยะสั้น วางแผนกิจกรรมต่างๆ ในระยะยาว วางแผนความต้องการกำลังคน วางแผนแบบฟอร์มสำนักงาน วางแผนระบบและกระบวนการปฏิบัติงานสำนักงาน วางแผนวิธีการปฏิบัติงาน วางแผนการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน การจัดระบบจดหมายและรายงาน วางแผนเกี่ยวกับเนื้อที่ปฏิบัติงานสำนักงาน การจัดระบบการรับส่งข้อมูล การจัดระบบการจัดเก็บเอกสาร วางแผนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและสภาพที่ตั้งสำนักงาน

๒. การจัดองค์กร (Organizing) คือการกำหนดกิจกรรมต่างๆ ในสำนักงาน กำหนดว่าใครทำอะไรและภายใต้สิ่งแวดล้อมอะไร เป็นการจัดสิ่งแวดล้อมของงาน การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ การจัดหาวัสดุและเครื่องจักรที่จำเป็น การสร้างความสัมพันธ์ที่เหมาะสมภายในหน่วยงาน และระหว่างบุคลากร

การจัดองค์กรในสำนักงานจึงประกอบด้วยกิจกรรมต่อไปนี้ การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากร การกำหนดหน้าที่และโครงสร้างการจัดการองค์กร กำหนดหลักการจัดองค์กร การกำหนดความสัมพันธ์

ระหว่างบุคคลโดยใช้ผังการจัดองค์กร(Organization Chart) การจัดสิ่งแวดล้อมในสำนักงาน การจัดพื้นที่และแผนผังสำนักงาน หลักการจัดรูปแบบสำนักงานอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

๓. การจัดบุคคลเข้าทำงาน (Staffing) เป็นการสรรหาคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมและการพัฒนาพนักงาน เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีพนักงานที่มีความสามารถทุกระดับงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ประกอบด้วยหน้าที่สำคัญดังนี้ หน้าที่ในการจัดสรรบุคคล การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ การประเมินและออกแบบงาน การจัดบุคคลเข้าทำงาน การฝึกอบรมและการพัฒนาบุคคล การกำหนดค่าตอบแทน การประเมินผล การทดแทนตำแหน่ง เป็นต้น

๔. การอำนวยการหรือการสั่งการ (Directing) เป็นกระบวนการที่ผู้บังคับบัญชาแจ้งผู้ใต้บังคับบัญชาทราบเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องกระทำ การอำนวยการใช้หลักต่อไปนี้

๑. หลักการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว (Unity of command) คือหลักการบริหารซึ่งระบุว่าผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ละคนควรรายงานต่อผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียวโดยแต่ละแผนกจะมีหัวหน้าของตนเอง ซึ่งทำหน้าที่หรือรับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพในหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนมีภาระรับผิดชอบในการวิเคราะห์ขั้นสุดท้ายนำเสนอผู้บัญชาการและนำเสนอต่อกรรมการบริหารต่อไป
๒. หลักของการกระจายอำนาจหน้าที่(Authority)ซึ่งเป็นการมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไปสู่ผู้ใต้บังคับบัญชา แต่ละระดับที่ได้รับการกระจายงานจะต้องมีภาระหน้าที่ (Accountability) อันเป็นกระบวนการซึ่งผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องรายงานการใช้ทรัพยากรต่อผู้บังคับบัญชาตามสายงาน

การประสานงาน (Coordination) ในการสั่งการจะต้องอาศัยการประสานงาน คือการพัฒนาความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างบุคคล กลุ่มและระบบย่อยขององค์กรที่ทำงานเกี่ยวข้องกัน เพื่อให้เกิดการจัดการให้ทันเวลา เพราะเวลาที่เฉพาะจะทำให้เกิดการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยการติดต่อสื่อสารที่ดีในทุกๆ การประสานงานเป็นสิ่งสำคัญมากในองค์กร เพราะองค์กรมีการพัฒนาและมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น มีแผนกต่างๆ และหน้าที่ต่างๆ มากมาย ตัวอย่างการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ เช่นฝ่ายผลิต ฝ่ายการตลาด ฝ่ายการเงิน ฝ่ายวิจัยและพัฒนา เป็นต้น ในองค์กรธุรกิจสมัยใหม่จะมีหน้าที่ทำหน้าที่ประสานงานในฝ่ายนั้นๆ และฝ่ายอื่นๆ เพื่อให้โครงการประสบผลสำเร็จ ดังนั้นตั้งแต่ขั้นของการวางแผนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือเพื่อช่วยกันตัดสินใจโดยอาศัยการติดต่อประสานงานที่ดีต่อกัน แต่จะเป็นการยากที่จะต้องทำให้เกิดการติดต่อประสานงานที่ดีและมีประสิทธิภาพ การประสานงานในบางครั้งอาจทำให้เกิดปัญหาตามมามากมายในภายหลัง เนื่องจากเป็นการประสานงานที่ไม่ดี ซึ่งอาจแก้ปัญหาโดยการอภิปราย โดยการประชุมอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ หรือใช้วิธีติดต่อสื่อสารที่เหมาะสม

การประสานงานเป็นการปฏิบัติงานสำนักงาน ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับคน เป็นการรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ การสรรหาและการคัดเลือก การจูงใจบุคลากรสำนักงาน การบังคับบัญชา การพัฒนาบุคลากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน การบริหารเงินเดือน การเลื่อนตำแหน่งและการโยกย้าย การสั่งการการใช้บทบาทผู้นำ การใช้หลักมนุษยสัมพันธ์

๕. การควบคุม (Controlling) คือกระบวนการตรวจสอบกิจกรรมเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนและมีการแก้ไขสิ่งที่แตกต่างที่เป็นปัญหาสำคัญขององค์กรให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ ถ้ามีการวางแผนนโยบายและแผนงานไว้ การพยายามดำเนินงานตามแผนและนโยบายนั้นจะต้องมีการควบคุม ซึ่งการควบคุมจะได้ผลก็ต่อเมื่อมีการกระทำที่เป็นมาตรฐานซึ่งการกระทำสามารถวัดได้ จะต้องมีการกำหนดมาตรฐานที่สามารถอ้างอิงทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ เวลา

นอกจากนี้จะต้องมีการตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ โดยการตรวจสอบอาจจะรวมถึงความสามารถในการสร้างเครื่องมือที่สำคัญที่ใช้เพื่อการศึกษางาน ศึกษาองค์กร ตลอดจน

วิธีการทำงานต่างๆ การตรวจสอบภายใน เป้าหมายการขาย และวิธีการอื่นๆ การควบคุมงานสำนักงานจึงควรควบคุมในเรื่องเกี่ยวกับแบบฟอร์ม ปริมาณและคุณภาพของงานสำนักงาน เวลาปฏิบัติงานสำนักงาน ค่าใช้จ่าย และงบประมาณในงานสำนักงาน คู่มืองานสำนักงาน

อธิบายได้ว่าในการบริหารงานสำนักงานที่มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีการวางแผนงาน การจัดองค์กรและวิธีการควบคุมงานสำนักงาน และกระบวนการทั้ง ๓ นี้จะเป็นไปตามกำหนดไว้ได้ก็จะต้องมีการดำเนินงานหรือปฏิบัติงานในสำนักงาน การดำเนินงานสำนักงานจึงเป็นตัวเชื่อมขบวนการบริหารงานสำนักงานทุกขั้นตอนเข้าไว้ด้วยกัน

วัตถุประสงค์สำคัญของการบริหารสำนักงาน

๑. เพื่อให้มีการรวบรวมอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับงานสำนักงานตลอดจนบริการที่จำเป็นอื่น ๆ ซึ่งไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยใดโดยเฉพาะเข้ามารวมไว้ในส่วนกลาง

๒. เพื่อประโยชน์ในการประสานกิจกรรมของสำนักงานซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กรเข้ามาอยู่ในหน่วยเดียวกัน ทำให้สามารถควบคุมและรักษามาตรฐานเชิงปริมาณและคุณภาพของบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อช่วยในการจัดระบบและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ ช่วยให้สามารถรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นแก่การบริหารให้เป็นระบบ เกิดเป็นระบบงานที่มีประสิทธิผลได้

๔. เพื่อสร้างให้เกิดสภาพแวดล้อมในการทำงานทั้งด้านปัจจัยทางวัตถุและจิตใจเกิดความพอใจและมีความสุข แก่ผู้ปฏิบัติงานในองค์กร

ลักษณะงานบริหารสำนักงาน

งานบริหารสำนักงานมีขอบเขตกว้างขวางดังที่กล่าวข้างต้นก็จริง แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละองค์กร ดังนั้นลักษณะงานบริหารสำนักงานแต่ละแห่งอาจแตกต่างกันไปตามวิสัยทัศน์ (Vision) ของผู้บริหารระดับสูงขององค์กรนั้น ๆ ลักษณะสำคัญประกอบด้วย

๑. **การบริหารงานเอกสาร (Paperwork)** สำนักงานถือเป็นศูนย์ปฏิบัติงานเอกสารและเป็นที่เก็บความทรงจำโดยใช้ระบบการเก็บเป็นเอกสารทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นงานระดับใด เพื่อใช้ในการอ้างอิงประกอบการตัดสินใจหรือเพื่อใช้ในการค้นหาหลักฐานเอกสารประกอบต่าง ๆ งานสำคัญเหล่านี้มีตั้งแต่งานสารบรรณ การรับ-ส่งหนังสือและไปรษณีย์ภัณฑ์ การโต้ตอบจดหมาย การจัดเก็บและค้นหา การจัดพิมพ์และการจัดทำสำเนา เป็นต้น

ปัจจุบันงานเอกสารมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากปัญหาการจัดเก็บเอกสารที่มีเพิ่มขึ้นตลอดเวลา จึงมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) เข้ามาช่วยดำเนินการ ที่เห็นได้ชัดคือการเก็บข้อมูลลงในแผ่นดิสเกต (Diskette) ซีดีรอม (CD-ROM) หรือไมโครฟิล์ม (Microfilm) นอกจากนี้ยังใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการบริหารงานเอกสารแทนในหลายกรณี ทำให้การบริหารงานเอกสารที่เป็นกระดาษ (Paperwork) กลายเป็นงานที่ไร้กระดาษ (Paperless) มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ก็เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นนั่นเอง

๒. **การติดต่อสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ (Communication and Public Relation)** งานสำนักงานเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างส่วนต่าง ๆ ขององค์กรทั้งทางเสียงและลายลักษณ์อักษร เช่น โทรศัพท์ระบบติดต่อภายใน ระบบเสียงตามสาย ระบบโทรศัพท์ส่วนตัว จดหมายติดต่อ หนังสือเวียน โทรเลข โทรพิมพ์ เทเลกซ์ ระบบ on-line ของคอมพิวเตอร์ อินทราเน็ต (Intranet) เป็นต้น ส่วนงานประชาสัมพันธ์มีทั้งภายในและภายนอกองค์กร งานประชาสัมพันธ์ภายในเช่น การต้อนรับผู้มาติดต่อ การออกวารสารข่าวและผลงานของสำนักงาน การปิดประกาศแจ้งข้อความ และเหตุการณ์ต่าง ๆ ส่วนงานประชาสัมพันธ์ภายนอกเช่นการแจกข่าวแก่สื่อมวลชน การแถลงข่าว เป็นต้น

๓. การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพในสำนักงาน (Facilities) ประกอบด้วยเรื่องของการทำเลที่ตั้งและการจัดแผนผังในสำนักงาน ระบบแสง สี เสียง และระบบถ่ายเทอากาศ ความสะอาดของสถานที่บริการด้านอาหารเครื่องดื่ม ที่จอดรถ เป็นต้นนอกจากนี้ยังครอบคลุมงานจัดซื้อ ควบคุมแจกจ่าย และเก็บรักษาพัสดุ ตลอดจนการบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ที่จำเป็นแก่สำนักงานให้อยู่ในสภาพดีพร้อมอยู่เสมอ

๔. การวิเคราะห์และจัดระบบงาน (System Analysis & Operation Management) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์และปรับปรุงงาน การกำหนดเวลามาตรฐาน การปรับปรุงวิธีการทำงานให้ง่ายขึ้น การควบคุมการออกแบบและการผลิตแบบฟอร์มใช้ในสำนักงาน การทำคู่มือ งานเหล่านี้ต้องอาศัยทีมงานที่มีความชำนาญและต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารงานสำนักงานอย่างมาก บางองค์กรต้องใช้วิธีว่าจ้างที่ปรึกษาหรือบริษัทรับจ้างเฉพาะด้านนี้จากภายนอกมาทำการปรับปรุงระบบงาน ปัจจุบันการวิเคราะห์และออกแบบจัดระบบงานอาศัยเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์มาช่วย มีการใช้ระบบโปรแกรมสำเร็จรูปเชิงพาณิชย์กรรม หรือการหาบริษัทผู้ขาย (Vendor) จากต่างประเทศที่มีระบบงานดีเพียงพอ แล้วนำมาปรับดัดแปลงให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของแต่ละองค์กร

๕. การควบคุมระบบงานในสำนักงาน (Control) เป็นการควบคุมคุณภาพงาน การวัดและควบคุมผลผลิต การควบคุมผลสำเร็จของงาน โดยสัมพันธ์กับเวลาและปัญหาที่เกิดในการปฏิบัติงาน โดยอาศัยเทคนิคหรือเครื่องมือช่วยในการควบคุมที่เรียกว่า PERT (Program Evaluation and Review Technique) และ CPM (Critical Path Method) การทำงานงบประมาณ (Budgeting) เป็นต้น

๖. การบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources Management) เป็นงานที่ต้องรับผิดชอบสูง โดยมีขอบเขตงานหลากหลายขั้นตอน ตั้งแต่การสรรหาและคัดเลือกบุคลากรและการวิเคราะห์และประเมินค่างาน การกำหนดอัตราค่าจ้างเงินเดือน การฝึกอบรม การเลื่อนตำแหน่ง แรงงานสัมพันธ์ การลงโทษทางวินัย การออกจากงาน การจ่ายค่าตอบแทน บำเหน็จบำนาญ เป็นต้น

๗. การจัดลักษณะรูปแบบงานภายในสำนักงาน (Workflow Process) เป็นการกำหนดบทบาทและมอบหมายว่ามีงานอะไรที่ต้องจัดทำ และบรรจุบุคคลที่มีบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าไปในงานนั้น มีการกำหนดไหลเวียนของงาน และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรอย่างชัดเจน เช่น ระหว่างการบริหารส่วนกลางและสำนักงานสาขา หรือมีการกำหนดความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน แต่ละตำแหน่งไว้ให้แน่นอน เป็นต้น

ผู้บริหารสำนักงาน (Office Manager)

คือบุคคลที่ทำหน้าที่บริหารสำนักงานโดยนำทรัพยากรการบริหารต่างๆ มาใช้ร่วมกันตามขั้นตอนการบริหาร หรือทำหน้าที่ในการสั่งการให้พนักงานในสำนักงานปฏิบัติงานเพื่อให้งานเป็นไปตามเป้าหมาย ดังนั้นการบริหารสำนักงานจึงเกี่ยวข้องกับการจัดหาและการใช้ทรัพยากรต่างๆ

ทรัพยากรในสำนักงาน ทรัพยากรต่างๆ เหล่านี้จะต้องถูกนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด นั่นคือต้องมีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด ดังนั้นผู้บริหารสำนักงาน จึงมีหน้าที่เกี่ยวกับทรัพยากรทั้ง ๖ ดังนี้คือ

๑. ทรัพยากรมนุษย์
๒. อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ
๓. วิธีการบริหาร
๔. สิ่งแวดล้อม
๕. ทรัพยากรข้อมูล
๖. ทรัพยากรการเงิน

๑. ทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource) เนื่องจากพนักงานในสำนักงานเป็นผู้ให้บริการและประสานงานระหว่างแผนกต่างๆ ภายในบริษัทและระหว่างบริษัทกับบุคคลภายนอก ดังนั้นผู้บริหารสำนักงานจึงต้องคัดเลือกพนักงานที่จะเข้าทำงานอย่างพิถีพิถันและต้องฝึกหัดอบรมสอนวิธีการทำงานต่างๆ ภายในองค์กร และกระตุ้นให้พนักงานเหล่านี้ปฏิบัติงานด้วยความภูมิใจในหน้าที่ มีการแนะนำแนวทางในการทำงานต่างๆ ภายในองค์กร และกระตุ้นให้พนักงานปฏิบัติงานด้วยความภูมิใจในหน้าที่ มีการแนะนำแนวทางในการทำงานและสอนงานที่สำคัญ เพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐาน ตลอดจนกำหนดระเบียบวินัย วางโครงสร้างของงาน การพัฒนาบุคลากรโดยมีเป้าหมาย เพื่อให้พนักงานทำงานด้วยความจงรักภักดีและมีความพึงพอใจในการทำงาน

๒. อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ (Equipment Resource) พนักงานในสำนักงานจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพถ้ามีการจัดเตรียมเครื่องมือที่ถูกต้องไว้ให้ ซึ่งผู้จัดการสำนักงานมีหน้าที่ที่จะต้องจัดหาและแนะนำการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น โต๊ะทำงาน อุปกรณ์เก็บเอกสาร และอุปกรณ์อื่น ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างถูกต้อง เนื่องจากเครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้นผู้จัดการสำนักงานจะต้องพัฒนาตนเองให้ทันสมัยเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ของสำนักงานที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ ๆ และสามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดจำเป็นต้องใช้หรือจะต้องมีการปรับปรุงสิ่งใดบ้าง วิธีการที่ผู้จัดการจะพัฒนาตนเองสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การอ่านวารสารและหนังสือที่เกี่ยวข้อง การไปชมการแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับเครื่องใช้สำนักงาน ให้ความสนใจกับการประชุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน การติดต่อกับผู้ผลิตและผู้จัดหาอุปกรณ์สำนักงาน เป็นต้น

๓. วิธีการบริหาร (Management methods) งานของสำนักงานที่สำคัญ ประกอบด้วย ๒ ด้าน ดังนี้

๓.๑ วิธีการบริหาร ประกอบด้วยขั้นตอนคือการวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการ การควบคุม

๓.๒ วิธีการปฏิบัติการ ประกอบด้วยการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงาน และระบบงาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากถ้าใช้วิธีการที่ตึงงานก็จะออกมาอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งในการนี้จะต้องใช้ทักษะความชำนาญของพนักงาน และจะต้องจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้อุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ ด้วย

๔. สิ่งแวดล้อม (Environment) ประกอบด้วยสิ่งที่เข้ามามีผลกระทบต่อการทำงานในองค์กร ได้แก่ สภาพแวดล้อมทั่วไปทางกายภาพ ที่ตั้งสำนักงาน เฟอร์นิเจอร์ แผนผังการทำงาน การตกแต่ง สิ่งเหล่านี้มีผลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของพนักงาน รวมทั้งประสิทธิภาพของระบบงานตลอดจนกระบวนการปฏิบัติงานด้วย ซึ่งผู้จัดการสำนักงานจะต้องมีความสามารถเกี่ยวกับการควบคุมสถานที่ทำงาน โดยจะต้องมีความรอบรู้เพื่อจะได้เสนอแนะเมื่อต้องการเปลี่ยนแปลงสถานที่ตั้งถ้าจำเป็น สิ่งแวดล้อมภายในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงานได้แก่ สิ่งแวดล้อมด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับกระบวนการการปฏิบัติงาน

๕. ทรัพยากรข้อมูล (Information Resource) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ วิธีการจัดการ และวิธีปฏิบัติการ

๖. ทรัพยากรการเงิน (Financial resource) เป็นเงินทุนต่าง ๆ ที่สำนักงานต้องมีไว้เพื่อใช้ในการจัดซื้อทรัพยากร อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ และเป็นค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจ

สิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงาน สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการการปฏิบัติงาน เช่น พนักงานและฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โครงสร้างองค์กร แผนผังการทำงาน ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องให้สอดคล้องกัน ซึ่งจะไม่ทำให้เกิดปัญหาในการทำงาน

คุณสมบัติของผู้บริหารสำนักงาน

Zane K. Quible ได้กำหนดลักษณะของผู้บริหารสำนักงานไว้ ๕ ด้าน (Quible. ๑๙๘๐ : ๑๕-๑๗) ดังนี้

๑. **ด้านคุณสมบัติ** ผู้บริหารสำนักงานควรมีคุณสมบัติต่อไปนี้
  - ๑.๑ ควรมีพื้นฐานความรู้ในหน้าที่ธุรกิจด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการบัญชี การตลาด การขาย การบริหาร ฯลฯ เนื่องจากงานสำนักงานเป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับฝ่ายต่าง ๆ ขององค์กร
  - ๑.๒ ควรมีความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาวิชาการบริหารสำนักงานเป็นอย่างดี เช่น มีความรู้ความสามารถในด้านการวิเคราะห์ระบบ วิธีปฏิบัติงานและกระบวนการปฏิบัติงาน การวัดงาน การกำหนดมาตรฐานสำหรับงานสำนักงาน การบริหารเอกสาร การออกแบบฟอร์ม คอมพิวเตอร์ การประมวลผล การบริหารพื้นที่และการจัดการ แผนผังสำนักงาน เป็นต้น
  - ๑.๓ มีคุณสมบัติในการเป็นผู้นำและมีความสามารถในการจูงใจ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดองค์กรถ้าเป็นองค์กรขนาดใหญ่ผู้บริหารสำนักงานเป็นผู้กำหนดนโยบายและการตัดสินใจ ต้องมีความสามารถในการจูงใจ ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ , ต้องมีความซื่อสัตย์ต่อองค์กร มีความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
  - ๑.๔ มีความสามารถที่จะมอบอำนาจหน้าที่ การสั่งการและการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นผู้ที่ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นด้วย โดยให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
๒. **ผู้บริหารสำนักงานต้องมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ** และเป็นนักบริหารโดยอาชีพพยายามปรับปรุงตัวเองโดยพยายามแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในด้านนี้ตลอดเวลา เช่น การศึกษาหาความรู้จากสถาบันการบริหารต่าง ๆ
๓. **มีประสบการณ์ในการทำงาน** แม้ว่าความรู้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหารสำนักงาน แต่ประสบการณ์ในการทำงานเป็นสิ่งที่มีค่ากับความรู้ ตำแหน่งผู้บริหารในสำนักงานไม่เหมาะสมที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ๆ เพราะเป็นตำแหน่งที่ต้องอาศัยประสบการณ์พอสมควร ด้วยเหตุผลนี้ตำแหน่งผู้บริหารสำนักงานจึงมักจะมาจากการเลื่อนตำแหน่งเป็นส่วนใหญ่
๔. **คุณสมบัติเฉพาะที่ควรจะมีในตัวผู้บริหารสำนักงาน** มีดังนี้ มีศิลปะในการบริหารคน ฉลาดรอบรู้ทันเหตุการณ์ ถ้าตัดสินใจในทางที่ถูก ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้และเอาใจใส่ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ มีความซื่อสัตย์ ขยันขันแข็ง มีความคิดริเริ่ม ต้องมีความยุติธรรมและเป็นคนตรงต่อเวลา มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง อดทนต่อการทำงานหนัก มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
๕. **ลักษณะอื่น ๆ** เช่นผู้บริหารสำนักงานส่วนใหญ่เป็นชายแต่ในระยะหลังมีผู้บริหารสำนักงานที่เป็นหญิงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ มีความรู้ในระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ อยู่ในตำแหน่งผู้บริหารสำนักงานประมาณ ๕ ปีมีประสบการณ์ในการทำงาน ๑๐-๑๕ ปี มีอายุประมาณ ๔๐-๕๐ ปี มีผู้ใต้บังคับบัญชาระหว่าง ๓-๑๔ คน

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารสำนักงาน

การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารสำนักงานนั้น มีลักษณะแตกต่างกันไป แล้วแต่ประเภทขนาดนโยบายขององค์กรแต่ละแห่ง ลักษณะของงานและความไว้วางใจจากผู้บริหารระดับสูง ดังนั้นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารในสำนักงานแต่ละแห่งอาจไม่เท่ากัน และไม่เหมือนกันก็ได้ จากแนวความคิดของนักวิชาการได้กำหนดรายละเอียดของงานส่วนใหญ่ที่ผู้บริหารสำนักงานจะต้องรับผิดชอบ

หน้าที่ทางการบริหารของผู้บริหารสำนักงาน

๑. การวางแผน การวิเคราะห์ข่าวสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งในอดีต ปัจจุบันและแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อนำมาสู่การวางแผนการพัฒนาสำนักงานให้สอดคล้องและไปในทิศทางเดียวกันกับแผนระยะยาวขององค์กร

โดยมีความรับผิดชอบในกิจกรรมคือการออกแบบสำนักงาน การวางแผนและการจัดวางผังสำนักงาน การจัดแสงสว่างภายในสำนักงาน การตกแต่งสีภายในสำนักงาน การกำหนดอุณหภูมิความชื้น การจัดระบบไฟฟ้า การควบคุมเสียง ดูแลห้องพัก ห้องปฏิบัติการ ลิฟต์ บันไดเลื่อน รับผิดชอบต่อเฟอร์นิเจอร์และเครื่องใช้สำนักงาน เลือกและสรรหาอุปกรณ์ต่าง ๆ บำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ กำหนดมาตรฐานของอุปกรณ์ จัดหาจัดหาทดแทนเมื่อชำรุดเสียหาย ควบคุมการจัดซื้อ เป็นต้น

๒. การจัดองค์กร รับผิดชอบต่อการสร้างหรือกำหนดรูปแบบโครงสร้างขององค์กรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานทั้งหมด กำหนดความสัมพันธ์การทำงานระหว่างพนักงาน

๓. การชักจูงหรือชักนำ ต้องเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดการทำงาน เกิดความสามัคคีในการทำงาน

๔. การควบคุม ควบคุมแผนกต่าง ๆ การออกแบบฟอร์มเช่นกำหนด ขนาด กระดาษ สี แบบของแบบฟอร์ม การบริหารเอกสารเช่นการผลิตและกำหนดระบบการจัดเก็บ การป้องกันความปลอดภัยแก่เอกสาร การจัดโปรแกรมทำลายเอกสาร การออกคู่มือการจัดทำมาตรฐานงาน การควบคุมการจัดซื้อโดยทั่วไป การทำรายงานควบคุมการทำงานการติดต่อสื่อสารเป็นลายลักษณ์อักษร การจัดระบบและวิธีปฏิบัติงานเช่นแนะนำวิธีการเปลี่ยนแปลง จัดทำมาตรฐานงาน หาวีธีทำงานให้ง่ายขึ้น

๕. การบริหารบุคคลในสำนักงาน กำหนดคุณสมบัติ สรรหา คัดเลือก ปฐมนิเทศ บันทึกรายการก้าวหน้าของพนักงาน เลื่อนขั้น ฝึกอบรม กำหนดเงินเดือน ประเมินผลงาน

แนวโน้มบทบาทของผู้บริหารสำนักงาน

บทบาทของผู้บริหารสำนักงานในลักษณะของผู้บริหารในองค์กรปัจจุบันคือ

๑. ผู้บริหารเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในด้านนโยบาย ดังนั้นผู้บริหารสำนักงานจะต้องมีความรู้ด้านการบริหารและเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อฝ่ายบริหารระดับสูงในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ
๒. ผู้บริหารสำนักงานจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในวิศวกรรมเครื่องจักร เทคโนโลยีต่าง ๆ รวมทั้งการออกแบบระบบการทำงาน เนื่องจากสำนักงานจำเป็นต้องใช้เครื่องจักรที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สื่อสารอื่น ๆ
๓. ผู้บริหารสำนักงานต้องเกี่ยวข้องกับการควบคุมด้านต้นทุนการปฏิบัติงานในสำนักงานที่จะสูงขึ้น เช่น ต้นทุนเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ เป็นต้น
๔. บทบาทของผู้บริหารสำนักงานได้เปลี่ยนไป โดยต้องอาศัยการตัดสินใจของผู้จัดการที่ต้องมีการตัดสินใจถูกต้องรวดเร็ว โดยอาศัยเทคนิคการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสม
๕. งานสำนักงานต้องอาศัยวิธีปฏิบัติ กระบวนการปฏิบัติ และระบบงานที่ทันสมัย มีการแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นตลอดเวลา ดังนั้นผู้จัดการจึงต้องมีความรู้ด้านการวิเคราะห์ระบบด้วย
๖. งานสำนักงานจำเป็นต้องอาศัยพนักงานที่มีความชำนาญเฉพาะอย่าง และจำเป็นต้องอาศัยผู้จัดการที่มีความรู้ความเข้าใจในงานสำนักงานและงานบริหารสูงขึ้น

จากแนวความคิดนี้แสดงให้เห็นว่า บทบาทผู้จัดการสำนักงาน ซึ่งในอดีตเป็นการจัดการคือ การดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ และในปัจจุบันบทบาทของผู้จัดการจะเปลี่ยนเป็นการบริหารการจัดการสำนักงาน กล่าวคือ จะมีบทบาทเป็นผู้กำหนดนโยบายที่สำคัญของงานสำนักงาน ดังนั้นตำราต่างประเทศที่เน้นบทบาทของผู้จัดการในฐานะผู้บริหาร (เป็นผู้กำหนดนโยบายที่สำคัญ) เกี่ยวกับงานจึงตั้งชื่อตำราว่า การบริหารการจัดการสำนักงาน

ขั้นตอนการบริหารงานสำนักงาน (Office Management)

